

A SZELLEMITULAJDON-VÉDELEM SZEREPÉNEK ALAKULÁSA AZ AGRÁR- ÉS AGRÁRIUM-ALAPÚ INNOVÁCIÓ TÁMOGATÁSÁBAN 1996-2017

CHANGE IN THE ROLE OF INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION IN SUPPORTING THE AGRO- AND AGRO- BASED INNOVATION; 1996-2017

Dr. Molnár István ^{1*}

¹Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Tanszék, GAMF Műszaki és Informatikai Kar, Neumann János Egyetem, Magyarország

Kulcsszavak:

Szellemi tulajdon védelem
Agrár
Innováció
Trendek

Keywords:

Intellectual property protection
Agriculture
Innovation
Trends

Cikktörténet:

Beérkezett 2017. április 26.
Átdolgozva 2017. június 30.
Elfogadva 2017. október 29.

Összefoglalás

Megvizsgáltuk, hogy az elmúlt 20 esztendőben hogyan alakultak az agrár-innovációs tárgyú iparjogvédelmi bejelentések Magyarországon. A szabadalmi, növényfajta oltalmi, védjegy- és árujelző bejelentések számát olyan időszakokban vizsgáltuk, amikor nem voltak olyan jogszabályi változások, amelyek a piaci folyamatokra jelentős hatással lettek volna. Arra számítottunk, hogy a GDP, illetve a GDP-arányos K+F-ráfordítások növekedésével az iparjogvédelmi bejelentések száma is nőni fog. Vizsgálataink ezt nem erősítették meg: a legtöbb bejelentés-típus esetében mintegy két évtized alatt jelentős visszaesést, a legutóbbi időben pedig – alacsony bázis mellett – stagnálást mutattunk ki. A jelenséget pozitív fejleményként semmiképpen nem értékeljük. Az okok elemzése a jelenleginél sokkal kiterjedtebb vizsgálatot igényelne, de a lehetséges okok talán visszavezethetők az ágazati innovációs teljesítmény romlására, az iparjogvédelmi tudatosság visszaesésére, az iparjogvédelemre fordítható források csökkenésére, agrár-innovációs tudásbázisok megszűnésére; a 2008-as globális válság hatására, az agrárium innovációs forrásokhoz való hozzáférésére, a megnövekedett innovációs források felhasználásának csökkent hatékonyságára.

Abstract

We examined how the number of industrial property notifications changed in the field of agricultural innovation during the last 20 years in Hungary. We examined the number of the patent -, plant variety -, trade mark - and geographical indication notifications during periods without such legislative changes that could have a significant effect on market processes. We expected that the number of the industrial property notifications will increase as a result of the increasing GDP and R+D expenditures (% of GDP). The examinations did not verify the above mentioned expectation: in case of most notification types, we revealed

* Kapcsolattartó szerző.
E-mail cím: molnar.istvan@gamf.kefo.hu, molnar.istvan@danubia.hu

significant decrease during some two decades, and then, during the last years it started to stagnate at low base value. This phenomenon shall not be evaluated as a positive development. The analysis of the causes requires a more comprehensive research, but the possible causes may be originated from the followings: the deterioration of the departmental innovation performance, the downturn of the industrial property awareness, the diminution of the financial resources for industrial properties, the cessation of agricultural innovation knowledge bases, the effects of the great depression in 2008, the access to the innovation resources of the agriculture and last but not least the decreased efficiency of the use of increased innovation resources.

1. Bevezetés

Az agrárium (és esetenként a ráépülő iparágak) érdekes helyzetben vannak a globális értékteremtésben. Míg a foglalkoztatáshoz és a konvencionális nemzeti össztermékhez való hozzájárulásuk az iparral és a harmadik szektorral összevetve alacsonynak mondható, az emberiség létfenntartásában, életminőségében meghatározó a szerepük. Ez a kulcsszerep még inkább megnyilvánul, ha az agrárium értékteremtő szerepét a ráépülő biotechnológiával, élelmiszeriparral, gyógyszeriparral, anyagtudománnyal stb. együtt szemléljük. Történetileg elmondható, hogy az emberiség nagy, globális innovációihoz nem egyszer az agrárium ágazati innovációi vezettek egyrészt azzal, hogy a népesség nagyobb hányadát voltak képesek ellátni egészséges, jó élelmiszerekkel, másrészt azzal, hogy az innovációk szokásos munkahely-megszüntető hatásával nagy tömegeket irányítottak más innovatív szektorok (ipar, szolgáltatás) irányába. Ez a jelenség – a többi markáns innovációs jelenségtől (pl. informatika) kissé eltakarva, azokkal gyakran keveredve (pl. térinformatika a mezőgazdaságban) – ma is észlelhető, de a népességnövekedés és a klimatikus változások hatására kikényszerítettnek látszó élelmiszeri paradigmaváltás újra vezető szerepet adhat az agrárszektorban (és biotechnológiában) a globális innovációs jelenségekben.

Az innováció kulcsa a kreatív és modern kutatás-fejlesztés (K+F), azonban ahogy *Drucker* (1985) [2] írja, az invenció csak akkor innováció, ha azt alkalmazzák, a felhasználók elfogadják, és valóban gazdasági és társadalmi átrendeződést okoz. Az új műszaki, gazdasági, szervezési megoldások megalkotása tehát az innováció szükséges, de nem elégséges feltétele, hiszen ahogyan az innovációs törvény [3] is fogalmaz: „*innováció: a gazdasági tevékenység hatékonyságának, jövedelmezőségének javítása, a kedvező társadalmi és környezeti hatások elérése érdekében végzett tudományos, műszaki, szervezési, gazdálkodási, kereskedelmi műveletek összessége, amelyek eredményeként új vagy lényegesen módosított termék, eljárás, szolgáltatás jön létre, új vagy lényegesen módosított eljárás, technológia alkalmazására, piaci bevezetésére kerül sor, ideértve azokat a változásokat, amelyek csak adott ágazatban vagy adott szervezetnél minősülnek újdonságnak*”; azaz a kreatív újítás sikeres gyakorlatba vétele az innováció fogalmi feltétele. A K+F intézkedéseket egy sor ún. innovációmenedzsment eszköz egészíti ki addig, amíg a megoldás valóban sikeres innovációvá válik (és azután is); ezek közül egy a szellemi tulajdonvédelem, mint jogcímenteremtő intézmény.

A szellemi tulajdonvédelem nem feltétlenül szükséges, és biztosan nem elégséges feltétele az innovációnak, ezen intézmény szerepét és fontosságát az innovatív projekt jellege, üzleti modellje és még számos egyéb tényező határozza meg. Vannak olyan ágazatok, pl. az informatika, ahol a szellemi alkotás jellege miatt gyakran mellőzik a lajstromozáson alapuló, ún. *sui generis* oltalmi formák alkalmazását, más esetekben (pl. félvezetőipar, autóipar egyes szereplői) az üzleti modell olyan, hogy inkább a szellemi alkotások versenytársakkal való megosztása tűnik célravezetőbbnek, mint a monopóliumok biztosítása. Vannak azonban olyan iparágak, ahol az innovatív megoldáshoz a monopóliumok biztosítása, mint követelmény karakterisztikusan hozzátartozik a sikeres innovációmenedzsmenthez. Erre konkrét példaként említhetők a gyógyszeripar és a jelen cikk tárgyát képező agrárium is. Utóbbi, monopóliumok biztosításán alapuló innovációmenedzsment

modell háttérben meghúzódik az az üzleti megfontolás, hogy az ilyen ágazati innovációk olyan óriási K+F befektetést kívánnak meg (pl. a gyógyszeriparban a klinikai fázisvizsgálatok dollármilliárdos nagyságrendje, vagy éppen az agrár-K+F szántóföldi kísérleteinek költsége), hogy hosszabb időre kiterjedő, szabadalmak és más oltalmi formák által biztosított monopoljog nélkül az innovációra eszközölt ráfordítások nem térülnének meg.

Előbbi megfontolás, nevezetesen, hogy a szellemi tulajdon-védelem a hatékony agrár-innováció eszköze és egyben indikátora, vezetett arra az elhatározásra, hogy megvizsgáljuk, az elmúlt 20-25 esztendő milyen képet mutat a szellemi tulajdon-védelem egyes oltalmi formáinak alkalmazásában Magyarországon. Ennek érdekében a módszertani részben ismertetettek szerint megvizsgáltuk, hogyan alakulnak a magyarországi eredetű, nemzeti szabadalmi, növényfajta-oltalmi, védjegy- és árujelző-bejelentések, feltételezve, hogy ezek valamilyen magyarországi eredetű innovációt segítő eszközcselkmények. A hipotézisben és az elemző részben pontosított módon úgy véltük, hogy a számok változása, a változások iránya tükrözik az egyes innovátorok iparjogvédelmi aktivitását, amiből pedig következtetések vonhatók le az iparjogvédelmi tudatosságra, az iparjogvédelmi ráfordítások esetleges korlátaira, adott esetben pedig akár az innovációs projektek számára is. A fentiek alapján végeztük el a jelen publikációban összefoglalt kutatómunkát.

2. Kiinduló pontok, a fogalmi háttér tisztázása, hipotézis

A kutatómunka az előbbi bevezetésben megmagyarázott kiindulópontja tehát, hogy az agrárium és a hozzá kapcsolódó K+F és innováció ismeri és igényli az iparjogvédelem, mint eszköz használatát.

De mit is tekintünk agrár-innovációnak? Amint azt a fenti innovációs törvénybeli definíció is mutatja, a modern innovációfogalom a társadalomgazdaság legszélesebb területére kiterjed, és a klasszikus, műszaki-technikai megoldások mellett magában foglalja az új üzleti, szervezési stb. megoldások használatba vételét. Ez az innovációfogalom természetesen az agráriumra is értelmezhető, mi azonban az iparjogvédelem mint innovációsegítő eszköz indikátorkénti alkalmazhatósága érdekében a jelen munkához használt agrár-innovációs projekt fogalmát olyan megoldást eredményező projektekre szűkítettük, ahol a) K+F által megalapozott műszaki eredmény jön létre, amely ennek megfelelően az iparjogvédelem szabályai szerint oltalmazható lehet; vagy b) a projekt eredményeképpen védjegy vagy árujelző mint üzleti modellt segítő eszköz lajstromozása indokolt lehet. Más szempontból viszont kibővítve értelmezzük az agrár-innovációt: ide soroljuk nemcsak a szorosan vett mezőgazdasági jellegű projekteket (pl. vetőmag-fejlesztés, talajművelés, talajerő-utánpótlás, kártevő- és éghajlati hatás-rezisztencia stb.), hanem egy sor olyan ipari ágazatot is, amelyek nyilvánvalóan az agrárium eredményére támaszkodnak vagy az agrárium nélkül nem lenne felvevőpiacuk (pl. élelmiszeripar, növényvédőszer-ipar stb.). Az említett ágazatok iparjogvédelmi bejelentésszámokhoz való hozzárendelését segíti, hogy – a módszertani részben részletesebben ismertetett módon – az iparjogvédelem osztályozási rendszerében szabadalmaknál az ún. Nemzetközi Szabadalmi Osztályozás (NSZO) [4], míg a védjegyeknél a Nizzai Osztályozás (NO) [5] biztosítják, hogy az egyes bejelentésekről, és azok statisztikai sokaságáról megállapíthassuk, hogy melyik iparág innovációs tevékenységét támogatják. Az agrár-innovációt az iparjogvédelem számaival tehát az NSZO és az NO kötik össze.

A szellemi tulajdon védelme az agrár-ágazatban az innovátor racionális és elvárható döntése: a szellemi tulajdon-védelem a jog által teremtett, mesterséges monopolhelyzet, amelynek következtében az alkotó vagy jogutódja (az innovátor) eltilthat mindenki mást a szellemi alkotása hasznosításától, vagy éppen – saját döntése szerint – engedélyt adhat a hasznosításra. A szellemi tulajdon-védelem mint jogintézmény célja, hogy (átmeneti időre korlátozott) extraprofit lehetőségének biztosításával ösztönözze a gazdasági szereplőket innovatív projektek megvalósítására, valamint hogy lehetővé tegye, hogy a nagy befektetést igénylő és nagy kockázatú innovatív projektek a jogtulajdonos árképzési szabadságával és versenytárs-mentességével képesek legyenek megtérülni. A szellemi tulajdon-védelem ún. oltalmi formákkal valósul meg. Az egyes oltalmi formák alkalmazhatósága elsősorban az innovatív megoldás műszaki vagy üzleti jellegétől függ. Az agrár-innováció szempontjából legrelevánsabbnak tartott, egyben a jelen kutatásba bevont oltalmi formákat a következő címben fogjuk bemutatni.

Végül a jelen kutatás hipotéziséről. Mivel az agrár-innováció logikus eszköze a szellemi tulajdon-védelem, *kiinduló hipotézisünk, hogy a K+F+I ráfordítások növekedésével az agrár-innovációs tárgyú iparjogvédelmi bejelentések száma is nő Magyarországon. Ugyanezt a jelenséget feltételezzük a GDP növekedéssel kapcsolatban is: ha tehát a GDP nő, akkor az agrár-innovációs tárgyú iparjogvédelmi bejelentések száma is nő Magyarországon.*

3. A szellemi tulajdon-védelem agrár-innováció szempontjából releváns formáinak bemutatása

Az agrár-innováció többféle iparjogvédelmi oltalmi formával is támogatható. Ezek közül a legfontosabbak a szabadalom, a növényfajta-oltalom, a védjegy és az árujelzők.

A szabadalom műszaki karakterű innovatív megoldások oltalmazását szolgálja. Körébe a megoldások rendkívül széles spektruma sorolható, ide tartoznak a példa kedvéért mezőgazdasági művelő gépek, berendezések, vegyszerek a növények védelmére és kártevők irtására, a begyűjtött termények és állati eredetű anyagok feldolgozására és tartósítására szolgáló megoldások, a mezőgazdasági és agrár-ipari hulladékok hasznosítására irányuló eljárások stb. Kiemelést érdemel, hogy – éppen az agrár-innováció által is alkalmazott biotechnológia világszintű térnyerésére reagálva a jogalkotó 2002-ben bevezette a szabadalmi jogunkban az ún. biotechnológiai találmány fogalmát, amelynek értelmében a „*találmány szabadalmazható akkor is, ha biológiai anyagból álló vagy azt tartalmazó termékre, vagy olyan eljárásra vonatkozik, amelynek révén biológiai anyagot állítanak elő, dolgoznak fel vagy alkalmaznak. Biológiai anyagnak minősül bármely olyan – genetikai információt tartalmazó – anyag, amely önmagában képes a szaporodásra vagy biológiai rendszerben szaporítható.*” [6] Utóbbi kategóriába tartozhatnak akár genetikai módosításon átesett, transzgenikus állatfajok (lásd: pl. onkoegér [7]) is. A szabadalmi oltalom általános feltétele, hogy tárgya, a találmány világviszonylatban új legyen, alapuljon feltalálói tevékenységen, azaz olyan kreatív ugráson, amely a korábban megismerhetővé vált világtudás fényében a szakember számára nem nyilvánvaló, és legyen iparilag alkalmazható. A szabadalmi oltalom időtartama fő szabály szerint a legtöbb országban 20 év. A szabadalmi oltalomszerzés hagyományos kiinduló hivatala a magyar nemzeti hivatal (jelenlegi nevén: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala), és a területi lefedettség kiterjesztése a nemzetközi oltalmazási eljárás intézményrendszerén (Patent Cooperation Treaty), nemzeti hivatalokon és regionális oltalomszerzés útján (pl. Európai Szabadalmi Rendszer) történik.

A növényfajta oltalmáról a szabadalmi törvény ötödik része rendelkezik, tehát ez a *sui generis* oltalmi forma a szabadalmi törvénnyel egységes szerkezetben szerepel. Növényfajta-oltalomban részesülhet a növényfajta, ha az megkülönböztethető, egynemű, állandó és új [8]. Növényfajta-oltalom tárgyát képezheti minden növényrendszertani nemzetséghez és fajhoz tartozó fajta, beleértve a nemzetségek vagy fajok közötti hibrideket is [9]. Növényfajta az a legkisebb besorolású önálló növényrendszertani egységen belüli növénycsoportosítás, amely csoportosítás – függetlenül attól, hogy kielégíti-e az oltalmazhatósági feltételeket – a) adott genotípusból vagy genotípusok kombinációjából kifejeződött jellemzők által meghatározható, b) bármely más növénycsoportosítástól legalább egy ilyen kifejeződött jellemző tekintetében megkülönböztethető, és c) jellemzőit megőrző szaporításra alkalmas egységet alkot [10]. Az oltalmazhatóság feltételeit a szabadalmi törvény részletesen ismerteti. A végleges növényfajta-oltalom – a megadástól számítva – szőlők és fák esetében harminc évig, egyéb növényfajta esetében huszonöt évig tart [11]. A növényfajta-oltalom megszerzésére irányuló eljárás a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala előtt történik.

A védjegyoltalom tárgya olyan megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut vagy szolgáltatást megkülönböztessen mások áruitól vagy szolgáltatásaitól. Védjegyoltalomban részesülő megjelölés lehet különösen: a) szó, szóösszetétel, beleértve a személyneveket és a jelmondatokat; b) betű, szám; c) ábra, kép; d) sík- vagy térbeli alakzat, beleértve az áru vagy a csomagolás formáját; e) szín, színösszetétel, fényjel, hologram; f) hang; valamint g) a felsorolt megjelölések összetétele [12]. A védjegy engedélyezés folyamata Magyarországon a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala előtt zajlik; a területi lefedettség kiterjesztése Európában az európai uniós (korábban közösségi) védjegyrendszer [13], Európában és azon kívüli államokban a Párizsi Uniós Egyezmény [14] és a Madridi Egyezmény és Jegyzőkönyv [15] segítségével történik.

A védjegyek a K+F alapú műszaki innovációs lépésekben nem töltenek be szerepet, de annál nagyobb jelentőségük az innovatív (és egyéb) termékek marketingjében. A származási régióhoz kapcsolódó minőségjelzés és marketing, továbbá a régiós és nemzetmárkák szempontjából az agrártermékek területén különös jelentősége van a tanúsító és együttes védjegyeknek, és még inkább az árujelzőknek. A tanúsító védjegy olyan védjegy, amely meghatározott minőségű vagy egyéb jellemzőjű árukat vagy szolgáltatásokat azzal különböztet meg más áruktól vagy szolgáltatásoktól, hogy e minőségüket vagy jellemzőjüket tanúsítja [16]. Az együttes védjegy olyan védjegy, amely valamely egyesület, köztestület vagy egyesülés tagjainak áruit vagy szolgáltatásait különbözteti meg mások áruitól vagy szolgáltatásaitól, az együttes védjeggyel megjelölt áruk vagy szolgáltatások minősége, származása vagy egyéb tulajdonsága alapján [17]. Az árujelzők körébe tartoznak a földrajzi jelzés és a földrajzi eredetmegjelölés [18]. A földrajzi jelzés valamely táj, helység, kivételes esetben ország neve, amelyet az e helyről származó – a meghatározott földrajzi területen termelt, feldolgozott vagy előállított – olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható [19]. Az eredetmegjelölés valamely táj, helység, kivételes esetben ország neve, amelyet az e helyről származó – a meghatározott földrajzi területen termelt, feldolgozott, illetve előállított – olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője kizárólag vagy lényegében az adott földrajzi környezet, az arra jellemző természeti és emberi tényezők következménye [20].

A jogszabályi környezetnek, pontosabban a kodifikációs folyamat lezáródásának hatása volt a jelen kutatómunkára is. Törekedtünk arra, hogy a folyamatok és változások kvantifikálhatósága érdekében nagyobb jogszabályi változások, lajstromozhatósági feltételek a vizsgált időszakra ne essenek. A szabadalmi jogunknak az európai joganyaghoz való igazítása lényegében a társulási megállapodást [21] követően azonnal megindult. Az 1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról 1996. január 1-je óta hatályban van. A munkánk szempontjából két fontos módosítás kapcsolódik egyetlen dátumhoz: 2003. január 1-je óta van hatályban a biotechnológiai találmány fogalma, és ugyanezen időpont óta szerepel a szabadalmi törvény integráns ötödik részeként a növényfajták *sui generis* oltalma. A biotechnológiai találmány definíciója technikai-tisztázó jellegű. Az oltalmazás kritériumaira jelentős hatása nem volt: a biotechnológiai megoldások 1996 óta oltalmazhatók Magyarországon, ezért a szabadalmak számának alakulását 1996-tól kezdődően tekintettük át. A növényfajta oltalomra vonatkozó hatályos szabályozás szintén 2003. január 1-je óta alkalmazható. Itt a korábbi szabályozás követelménybeli különbségei miatt a változásokat csak 2003-tól vizsgáltuk. (Itt jegyezzük meg, hogy a fajtaoltalom mellett Magyarországon fennmaradt a növényfajták állami minősítésének rendszere, ami – bár népszerű a növénynevelők körében – nem ipari tulajdonjog, ezért a jelen munkában nem foglalkozunk vele.) Végül a védjegy törvény a benne foglalt valamennyi oltalmazási lehetőséggel 1997. július 1-je óta van hatályban, ezért az áttekintést 1998-tól kezdődően végeztük el.

4. A módszertan ismertetése

A kutatómunka tárgya az agrár-innovációhoz köthető iparjogvédelmi bejelentések száma alakulásának vizsgálata. A számadatok idősoros bemutatásából az oltalmazási aktivitásra vonhatók le következtetések. Az adatokat végül összevetettük a GDP és az éves K+F-ráfordítások idősoros adataival. Az iparjogvédelmi számadatok kinyeréséhez a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által fenntartott E-Kutatás [22] nevű portált használtuk fel. Az adatokat 2017. április 13-án nyertük ki. A GDP és K+F-ráfordítási adatokat a Központi Statisztikai Hivatal [23] honlapjáról értük el.

A szabadalmak esetében a kutatás két szűkítő feltételt tartalmazott: a) a nemzeti bejelentés Magyarországról származzon (magyar elsőbbségi bejelentés, ami valószínűsíti, hogy magyarországi innovációs projekt eredményéről van szó); b) a bejelentés tág értelemben vett agrár-innovációs szakterületre vonatkozzon. Utóbbi feltételt az NSZO szerinti szekciók megadásával biztosítottuk. A konkrét NSZO szerinti szekciókat a mellékletben ismertetjük. Itt jegyezzük meg, hogy az A01H – új növények vagy előállításukra szolgáló eljárások; növényzaporítás szövettenyésztési módszerekkel – alcsoportot kihagytuk. Ennek oka, hogy ez a kategória 2003-ig a szabadalmak, azt követően pedig a növényfajta oltalom körében van nyilvántartva. Mi a növényfajtákra vonatkozó trendeket 2003-tól vizsgáltuk, ezért ezeket a szabadalmakat a folyamatok alakulásának

elemzéséhez nem vettük figyelembe, különben 2003-tól 100-as nagyságrendű, piaci folyamatoktól független csökkenést kellene magyaráznunk.

A vizsgált szakterületek időnként csak közvetett ipari kapcsolatban állnak az agráriummal, de mindegyik esetében elmondható, hogy az agrárium fontos alap- és nyersanyag-beszállító, továbbá a bejelentések számához való hozzájárulása a közvetett kapcsolódású területeknek nem tűnik olyan nagyoknak, hogy az téves következtetésekre vezetne.

A bejelentések vizsgálatakor nem volt feltétel, hogy a bejelentés meddig maradt életben, vagy, hogy a jelen kutatáskor bármely okból (lejárát, visszavonás stb.) érvényben van-e. Az iparjogvédelmi aktivitást kizárólag a tárgyidőszakban megtett bejelentési számokból vezettük le.

A növényfajta oltalom esetében osztályozás szerinti szűkítés nem szükséges és nem lehetséges.

A védjegybejelentések esetén a szűkítést a következő, az agráriumra jellemző áruosztályokra végeztük el: 29, 30, 31, 32, 33 és 34; az áruosztályok jelentését a mellékletben ismertetjük.

A szabadalmi bejelentések számát 5 éves időszakokra összegeztük: 1996-2000; 2001-2005; 2006-2010; 2011-2015; és 2016-tól napjainkig. A növényfajta oltalmi bejelentések számát 5 éves időszakokra összegeztük: 2003-2007; 2008-2012; 2013-tól napjainkig; az utolsó adatokat pedig 2017 december 31-ére extrapoláltuk is. A védjegybejelentések számát 5 éves időszakokra összegeztük: 1998-2002; 2003-2007; 2008-2012; 2013-tól napjainkig; az utolsó adatokat pedig 2017 december 31-ére extrapoláltuk is.

5. Kutatási eredmények

5.1. Az összes szabadalmi bejelentés alakulása 1996-2017 között az agár ágazatban

Az 1. táblázatban az agrár-ipari tárgyú szabadalmi bejelentések számát adjuk meg 5 évenként összesítve.

1. táblázat: Az agrár-ipari szabadalmi bejelentések száma 1996-2017 (20) között [24]

Időszak	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2017
Szabadalmi bejelentések összes száma	703	623	554	459	5

A fenti adatokból látható, hogy a szabadalmi bejelentések száma az új törvény hatályba lépése óta jelentősen csökken. A csökkenés 5 évenként mintegy 12-18 %, ami igen fájdalmas erózió. A tendencián nem változtatna az a körülmény sem, ha az A01H szekcióba tartozó szabadalmi osztály bejelentéseit figyelembe vettük volna (lásd: a magyarázatot fent). A csökkenés üteme ráadásul az elmúlt évtizedben gyorsuló tendenciát mutat. A 2016-tól kezdődő időszak óriási visszaesésére az ad magyarázatot, hogy az ebben az időszakban tett szabadalmi bejelentések közzététele még nem történt meg [25]. A visszaesés lehetséges magyarázataira az elemző részben fogunk visszatérni.

5.2. Az NSZO A-F szekcióin belüli szabadalmi bejelentések alakulása 1996-2017 között

2. táblázat: Az agrár-ipari szabadalmi bejelentések száma 1996-2017 között szakterületenkénti bontásban [26]

Időszak	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2017
„A” szekció szabadalmi bejelentései	366	294	225	203	3
„B” szekció szabadalmi bejelentései	0	0	0	0	0
„C” szekció szabadalmi bejelentései	319	315	310	233	2
„D” szekció szabadalmi bejelentései	7	5	4	3	0
„E” szekció szabadalmi bejelentései	9	8	9	13	0
„F” szekció szabadalmi bejelentései	2	1	6	7	0

A fenti adatokból látható, hogy az összes bejelentésnél látott tendencia szekciónként külön-külön is érvényesül. Az agrár-innováció szempontjából kiemelkedően fontos A és C szekciók esetében látható, hogy míg a C szekció 2010-ig lényegében azonos teljesítményt mutatott, 2010 óta 5 év alatt mintegy 25 %-os visszaesés volt tapasztalható. Az A szekció tekintetében az erózió már a 90-es évek végén megkezdődött, és sajnálatos intenzitással 5 évenként 20-24 %-os visszaesést eredményezett; a csökkenés – igen gyenge bázisról – 2010 és 2015 között 10 %-ra mérséklődött.

5.3. A növényfajta oltalmi bejelentések alakulása 2003-2017 között

3. táblázat: A növényfajta oltalmi bejelentések alakulása 2003-2017 között [27]

Időszak	2003-2007	2008-2012	2013-2017	2013-2017
Növényfajta bejelentések összes száma	248	90	98	100

A növényfajta oltalmi bejelentések száma a 2003-2007 közötti időszakhoz képest – 64 % körüli 5 év alatti visszaesést követően – stabilizálódott, és az elmúlt időszakban kis mértékű növekedést mutat. A növekedési dinamika megtartása mellett kb. 75 év múlva éri el az ágazati bejelentések száma a 2003-2007 közötti időszak teljesítményét.

5.4. A védjegy bejelentések alakulása 1998-2017 között az agrár ágazatban

4. táblázat: Az agrár-ipari áruosztályokra vonatkozó védjegybejelentések száma 1998-2017 között [28]

Időszak	1998-2002	2003-2007	2008-2012	2013-2017	2013-2017
Védjegy bejelentések összes száma	8035	6993	6640	5778	6554

A védjegybejelentések száma komplexebb módon tükrözi az innovációt, így az agrár-innovációt is. A védjegyek ui. nem műszaki tartalmat védő iparjogvédelmi oltalmak, hanem valamilyen kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó, a megkülönböztető képességet biztosító megjelölések, ugyanakkor új védjegybejelentés igen gyakran új termékhez, új szolgáltatáshoz, megújult üzleti modellhez stb. kapcsolódhat. Az agrárium szempontjából releváns áruosztályokban megtett védjegybejelentések ezért a „befejezett” innovációkat is tükrözik, ez esetben kibővítve az innováció fogalmát a műszaki kutatás-fejlesztésen alapuló megoldások használatba vételén túlra,

ténylegesen az innovációs törvény 3. §-a szerinti definícióra. A védjegybejelentések összes száma a vizsgált időszak elején erősen csökkenő, azóta stagnáló, kicsit csökkenő tendenciát mutat. A szürkével kiemelt oszlop a 2017 év végére extrapolált adatokat tartalmazza.

5.5. A védjegy bejelentések alakulása áruosztályonként 1998-2017(20) között

5. táblázat: Az egyes agrár-ipari áruosztályokra vonatkozó védjegybejelentések száma 1998-2017 között [29]

Időszak	1998-2002	2003-2007	2008-2012	2013-2017	2013-2017
29-es áruosztály	1797	1687	1449	1324	1510
30-as áruosztály	2361	1872	1749	1633	1841
31-es áruosztály	596	554	586	580	654
32-es áruosztály	1259	1437	1316	1134	1330
33-as áruosztály	1469	1202	1218	955	1055
34-es áruosztály	553	241	322	152	164

Ha a védjegybejelentések egyes áruosztályokon belüli megoszlását megvizsgáljuk, az tapasztalható, hogy az 1998-tól kezdődő, szabad szemmel is jól látható csökkenés a legtöbb áruosztályon belül megállni látszik, és kis mértékű növekedésbe fordul át. Az előző bekezdésben kimutatott, összes áruosztályra vonatkozó, kis mértékű csökkenő tendencia két áruosztály: az alkoholos termékekre vonatkozó 33-as és a dohánytermékekre vonatkozó 34-es osztályok visszaesésének tudható be. Mivel utóbbiak erős szabályozói kontroll alatt vannak, ezeknek a trendek számításba vétele szempontjából a kihagyása sem feltétlenül ésszerűtlen. (Az alacsony abszolút darabszám ugyanakkor a táblázatokból való kihagyásukat sem teszi indokoltá, hiszen a stagnálás jelenését kihagyásuk sem változtatná meg.)

5.6. Az árujelző bejelentések alakulása 1998-2017 között

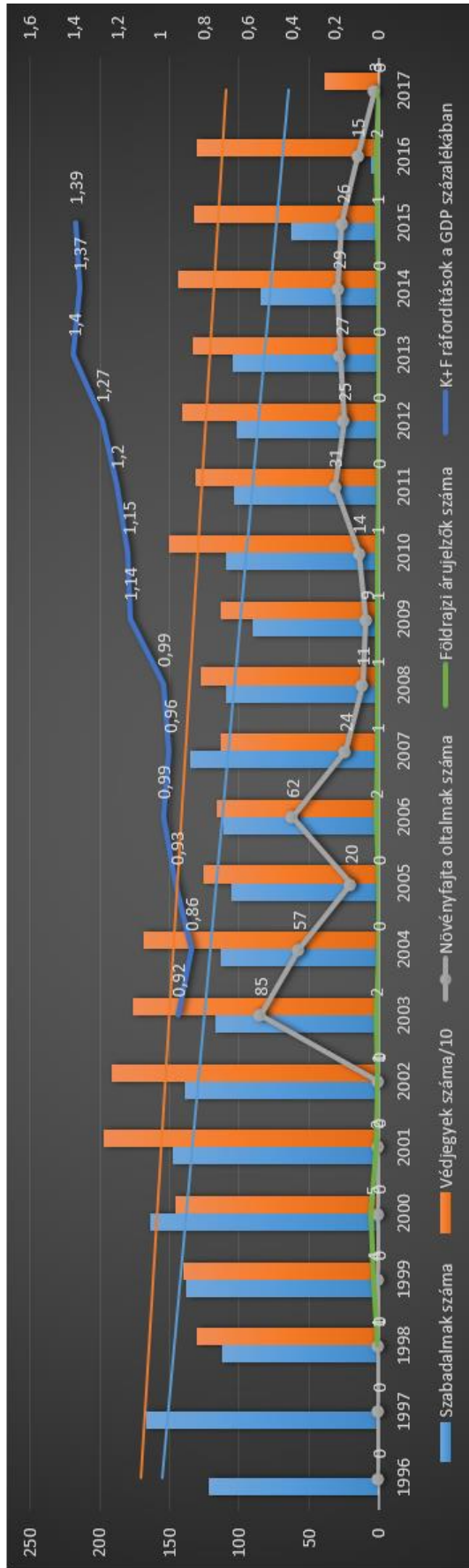
6. táblázat: A földrajzi árujelző bejelentések száma 1998-2017 között [30]

Időszak	1998-2002	2003-2007	2008-2012	2013-2017	2013-2017
Árujelző bejelentések összes száma	13	5	3	3	3

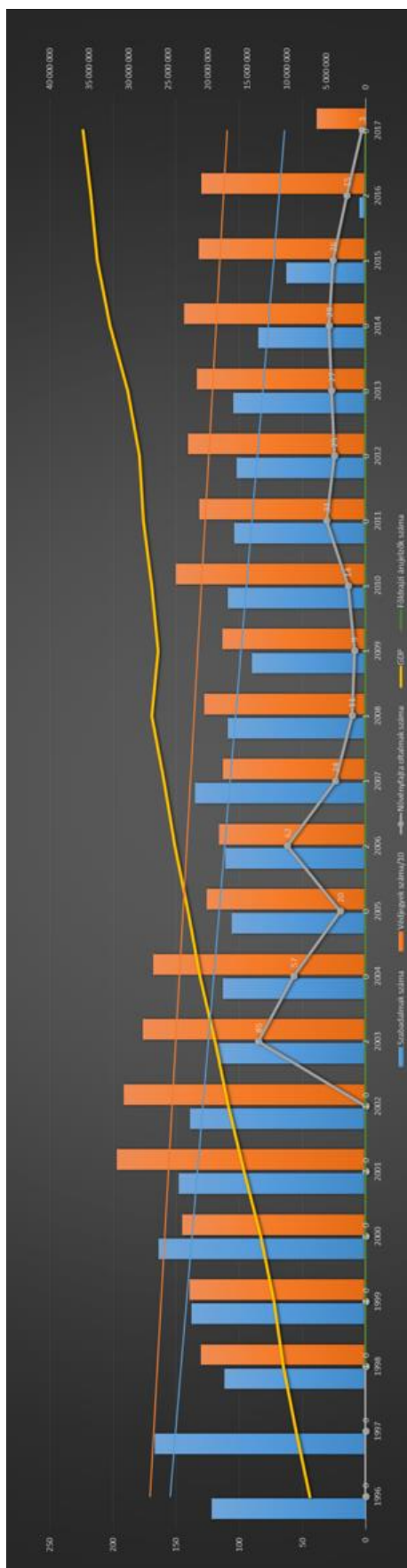
A földrajzi árujelző sokkal inkább vidéki helyi adottságokat és lokális, tradicionális tudást tükröző kategória. Az agráriummal való szoros kapcsolata és hamisítatlan ipari tulajdonjog minősége érdemessé teszi a jelen tanulmányban való megemlítését, azonban az agrár-innovációval kapcsolatos következtetések levonására pusztán az árujelző bejelentések darabszáma alighanem alkalmatlan. A kis abszolút értékek mellett nem szabad ui. megfeledezni arról a körülményről, amit az árujelzők fentebb ismertett definíciója is tartalmaz: hogy nevezetesen az árujelző mint kategória megszerezhetősége nem kizárólag a piaci szereplő döntéstől függ, hanem közrejátszik benne az adott földrajzi terület adottsága. A földrajzi árujelző ui. olyan terméket illet meg, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható. Ha az említett különleges minőség, hírnév stb. hiányzik, vagy nem tulajdonítható a földrajzi adottságnak, akkor a megjelölés földrajzi árujelzőként nem oltalomképes. Azaz a földrajzi terület márkaértékét nem az árujelzők nagy száma, hanem a jó minőség, az árujelzők hitelessége alapozza meg, az innováció pedig, ami az árujelző mögött van, nem a ma ismert, intenzív műszaki kutatás-fejlesztésen alapul, hanem az évtizedek, évszázadok során fokozatosan kialakult lokális know-how-n.

5.7. Az iparjogvédelmi bejelentések tendenciái és a GDP/GDP-arányos K+F ráfordítás

A jelen munka hipotézisének igazolásához a fenti iparjogvédelmi tendenciákat összevetettük a vizsgált időszak hozzáférhető GDP-növekedési, illetve GDP-arányos K+F ráfordítási adataival. Látható, hogy mintegy két évtized távlatában mind a GDP, mind a GDP-arányos K+F-ráfordítások növekedő tendenciát mutatnak. Ez öröndetes körülmény; erre és arra a kiinduló pontra alapozva, hogy az innovátor piaci szereplő logikus döntése, hogy innovatív termékét iparjogvédelmi oltalommal védje versenytársaitól, hipotézisünkben azt vártuk, hogy a növekvő gazdaság, azon belül a növekvő K+F-ráfordítás, növekvő intenzitású iparjogvédelmi tevékenységet von maga után. Amint az alábbi táblázatokban látható, hipotézisünket nem tudtuk megerősíteni. Ellenkezőleg: a logikai spekuláció szempontjából paradox módon az iparjogvédelmi aktivitás összképe csökkenő tendenciát mutat, a legutóbbi időszakok növekedési intenzitása pedig legfeljebb arra alkalmas, hogy a korábbi bázisú elérését tervezési időhorizonton túli távolba tegye.

1. ábra Az iparjogvédelmi bejelentések tendenciái a GDP %-ában kifejezett K+F-ráfordítások tükrében; forrás: az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés [31]

2. ábra Az iparjogvédelmi bejelentések tendenciái a GDP tükrében; forrás: Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés [32]

6. Következtetések

A kimutatott csökkenő, illetve csökkenést követő stagnáló tendenciák okainak vizsgálata egy nagyobb volumenű projekt kereteiben valósulhatna meg, de csak kis eséllyel vezethető vissza a fenti jelenség kedvező folyamatokra: nevezetesen olyanokra, hogy az innovációs teljesítmény javulása mellett olyan üzleti modellek terjedtek el, amelyek szükségtelenné tették az oltalmazást. Az pedig – a fentiekben kifejtettek szerint – szinte bizonyosan nem fogadható el magyarázatként, hogy a szakterületi iparjogvédelmi szabályozás úgy változott meg, hogy az az innovációs teljesítmény javulása ellenére az iparjogvédelmi bejelentések számának csökkenését eredményezte (ez egyetlen esetben képzelhető el hasonló jelenség: ha az innovátorok a korábbi nemzeti úton tett bejelentéseiket közvetlenül Európában vagy a nemzetközi intézményrendszer igénybevételével helyettesítenék; ennek azonban más, most nem kutatott forrásokból karakterisztikusan látszania kellene). elképzelhetőnek tűnnek az alábbi magyarázatok (ezeket, mint említettük, nem áll módunkban bizonyítani):

- a) az ágazati innovációs teljesítmény romlott, és ez tükröződik az iparjogvédelmi bejelentések számában;
- b) az innovációs teljesítmény változatlanságát feltételezve az iparjogvédelmi tudatosság negatív irányban változott;
- c) az iparjogvédelemre fordítható források csökkentek;
- d) korábban meghatározónak számító agrár-innovációs tudásbázisok, kutatóintézetek szűntek meg;
- e) az iparjogvédelem támogatására szolgáló *sui generis* állami források akadoztak;
- f) a 2008-tól kezdődő globális válság máig érezteti a hatását ezen a területen is;
- g) az innovációs forrásokhoz való agrárium általi hozzáférés nem minden esetben valósult meg zökkenőmentesen (a 2000-es évek közepétől kezdődően számos olyan operatív program finanszírozta a K+F+I-t, amelyből az agrár-projektek, technikai okból, ki voltak zárva);
- h) a megnövekedett innovációs források felhasználásának a hatékonysága a korábbi időszakokhoz képest csökkent.

7. Összefoglaló gondolatok

Megvizsgáltuk, hogy az elmúlt 20 esztendőben hogyan alakultak az agrár-innovációs tárgyú iparjogvédelmi bejelentések Magyarországon. A szabadalmi, növényfajta oltalmi, védjegy- és árujelző bejelentések számát olyan időszakokban vizsgáltuk, amikor nem voltak olyan jogszabályi változások, amelyek a piaci folyamatokra jelentős hatással lettek volna. Arra számítottunk, hogy a GDP, illetve a GDP-arányos K+F-ráfordítások növekedésével az iparjogvédelmi bejelentések száma is nőni fog. Vizsgálataink ezt nem erősítették meg: a legtöbb bejelentés-típus esetében mintegy két évtized alatt jelentős visszaesést, a legutóbbi időben pedig – alacsony bázis mellett – stagnálást mutattunk ki. A jelenséget pozitív fejleményként semmiképpen nem értékeljük. Az okok elemzése a jelenleginél sokkal kiterjedtebb vizsgálatot igényelne, de a lehetséges okok között megemlítenénk a következőket: a) az ágazati innovációs teljesítmény romlott, és ez tükröződik az iparjogvédelmi bejelentések számában; b) az innovációs teljesítmény változatlanságát feltételezve az iparjogvédelmi tudatosság negatív irányban változott; c) az iparjogvédelemre fordítható források csökkentek; d) korábban meghatározónak számító agrár-innovációs tudásbázisok, kutatóintézetek szűntek meg; e) az iparjogvédelem támogatására szolgáló *sui generis* állami források akadoztak; f) a 2008-tól kezdődő globális válság máig érezteti a hatását ezen a területen is; g) az innovációs forrásokhoz való agrárium általi hozzáférés nem minden esetben valósult meg zökkenőmentesen; h) a megnövekedett innovációs források felhasználásának a hatékonysága a korábbi időszakokhoz képest csökkent.

Melléklet

Kutatásunk során a következő NSZO szerinti ágazatok szabadalmi bejelentéseit vizsgáltuk:

A szekció – közszükségleti cikkek, ezen belül

1. A01 – mezőgazdaság, erdőgazdaság, állattenyésztés, vadászat, csapdák állítása, halászat; ezen belül A01B – talajművelés a mező- vagy erdőgazdaságban; mezőgazdasági gépek, berendezések alkatrészei, szerelvényei, tartozékai általában; A01C – ültetés; vetés; trágyázás; A01D – aratás; kaszálás; A01F – cséplés; szalma, széna vagy hasonló bálázása; helyhez kötött készülékek vagy kéziszerszámok a szalma, vagy széna formázására, vagy kötözésére kévébe; széna, szalma vagy hasonló levágása; mezőgazdasági vagy kertészeti termékek tárolása; A01G – konyhakertészet; zöldségfélék, virágok, rizs, gyümölcs, szőlő, komló vagy tengeri moszat termesztése; erdőgazdaság; öntözés; A01J – tejtermékek előállítása; A01K – állattenyésztés; szárnyas-, hal-, rovartenyésztés; halászat; másutt nem említett állatfajták tenyésztése vagy nevelése; új állatfajták; A01L – patkolás; A01M – állatok befogása, csapdával való vadászása vagy elriasztása; eszközök kártevő állatok vagy veszélyes növények elpusztítására; A01N – emberi vagy állati testek, vagy növények vagy ezek részeinek konzerválása; biocidok, pl. fertőtlenítők, kártevőirtók (peszticidek), gyomirtók (herbicidek); kártevőriasztók (repellensek) vagy -csalogatók (attraktánsok); növénynövekedés-szabályozók; A01P – kémiai vegyületek vagy készítmények biocid, kártevőriasztó (repellens), kártevő csalogató (attraktáns) vagy növénynövekedés-szabályozó hatása;

2. A21 – sütőipar, berendezések nyerstészta készítéséhez vagy feldolgozásához, sütésre alkalmas nyerstészta; ezen belül A21B – sütőkemencék; sütőipari gépek vagy felszerelések; A21C – gépek vagy berendezések nyerstészta készítéséhez, vagy feldolgozásához; pékáruk kezelése; A21D – liszt vagy nyerstészta kezelése, pl. tartósítása, pl. anyagok hozzáadásával; sütés; sütőipari termékek; ezek tartósítása;

3. A22 – mészáros- és hentesipar, húsfeldolgozás, szárnyas- vagy halfeldolgozás; A22B – állatok levágása; A22C – hús, szárnyas vagy hal feldolgozása;

4. A23 – táplálékok vagy élelmiszerek, ezek kezelése, ha más osztályokban nem szerepelnek; ezen belül A23B – hús, hal, tojás, gyümölcs, zöldségfélék, ehető magvak tartósítása, pl. konzerválás útján; gyümölcsök és zöldségfélék vegyi érlelése; tartósított, érlelt vagy konzervált élelmiszerek; A23C – tejtermékek pl. tej, vaj, sajt; tej- vagy sajtóptólók; előállításuk; A23D – étkezési olajok vagy zsírok, pl. margarinkok, növényi zsiradékok, étolajok; A23F – kávé; tea; pótszerek; előállítása, előkészítése vagy forrázatai ezeknek; A23G – kakaó; kakaókészítmények, pl. csokoládé; kakaó vagy kakaókészítmények helyettesítői; cukrászipari termékek; rágógumi; fagylalt; ezek előállítása; A23J – fehérjekészítmények élelmiszerekhez; fehérjék feldolgozása élelmiszerekké; foszfatidkompozíciók élelmiszerekhez; A23K – takarmányok különösen állatok számára; külön ezek gyártására alkalmas eljárások; A23L – tápanyagok, élelmiszerek vagy alkoholmentes italok, amelyek nem tartoznak az A21D vagy A23B-A23J alosztályokba; ezek elkészítése vagy kezelése, pl. főzés, a tápérték minőségének módosítása, fizikai kezelés; tápanyagok vagy élelmiszerek tartósítása általában; A23N – másutt nem szereplő gépek vagy berendezések a leszedett gyümölcs, zöldségfélék, virághagymák nagy tömegben való feldolgozásához; zöldségfélék és gyümölcsök hámozása nagy tömegben; takarmánykészítő berendezések; A23P - teljesen egyik alosztályba sem tartozó élelmiszerek formázása vagy feldolgozása;

5. A24 – Dohány, szivarok, cigaretták, dohányzókészletek; ezen belül A24B – dohány vagy bagó gyártása vagy előkészítése; dohány; tubák; A24C – szivar- vagy cigarettagyártó gépek; A24D – szivarok; cigaretták; dohányfüstszűrők; szopókák, szivarok vagy cigaretták számára; dohányfüstszűrők vagy szopókák gyártása; A24F – dohányzókészletek; gyufásdobozok;

B szekció – alakító műveletek, szállítás; ezen belül

1. B02 – aprítás, porítás vagy darabolás, gabona előkészítő kezelése őrléshez;

2. B02B – gabona előkészítése őrléshez; szemes termények finomítása kereskedelmi terméké a felület megmunkálásával;

C szekció – vegyészet, kohászat; ezen belül

1. C02–víz, városi, ipari szennyvíz vagy szennyvíziszap kezelése; ezen belül C02F – víz, városi, ipari szennyvíz vagy szennyvíziszap kezelése;

2. C05 – műtrágyák, előállításuk; ezen belül C05B – foszfát-műtrágyák; C05C – nitrogén-műtrágyák; C05D – a C05B-be vagy a C05C-be nem tartozó szerves műtrágyák; szén-dioxidot fejlesztő műtrágyák; C05F – a C05B, C05C alosztályokba nem tartozó szerves műtrágyák, pl. hulladékból vagy szemétből állók; C05G – a C05 különböző alosztályaiba tartozó műtrágyákból álló keverékek; egy vagy több műtrágyának nem kifejezetten termésmenvelő hatású anyagokkal, pl. kártevőirtó szerekkel, talajkondicionálókkal, nedvesítő szerekkel képzett keverékei; műtrágyák alakjukkal jellemezve;

3. C07 – szerves kémia; ezen belül C07B – a szerves kémia általános módszerei; berendezései; C07C – aciklusos vagy karbociklusos vegyületek; C07D – heterociklusos vegyületek; C07F – a széntől, hidrogéntől, halogéntől, oxigéntől, nitrogéntől, kéntől, szeléntől vagy tellúrtól eltérő elemeket tartalmazó aciklusos, karbociklusos, vagy heterociklusos vegyületek; C07G – ismeretlen szerkezetű vegyületek; C07H – cukrok; azok származékai; nukleozidok; nukleotidok; nukleinsavak; C07J – szteroidok; C07K – peptidok;

4. C08 – szerves makromolekulájú vegyületek, ezek előállítása vagy kémiai feldolgozása, ezeken alapuló kompozíciók; ezen belül C08B – poliszacharidok; származékai; C08C – gumik kezelése vagy kémiai módosítása; C08F – makromolekulájú vegyületek, amelyek kizárólag szén-szén telítetlen kötések érintő reakciók révén jöttek létre; C08G – makromolekulájú vegyületek, amelyeket a csupán telítetlen szén-szén kötések közötti reakcióktól eltérő módon állítanak elő; C08H – természetes makromolekuláris vegyületek származékai; C08J – feldolgozás; elegyítésre szolgáló általános eljárások; utókezelés, amely nem tartozik a C08B, C08C, C08F, C08G vagy C08H alosztályokba; C08K – szerves vagy nem makromolekulájú szerves anyagok adalékként történő alkalmazása; C08L – makromolekulájú vegyületek kompozíciói;

5. C11 – állati vagy növényi olajok, zsírok, zsírszerű anyagok vagy viaszok, az ezekből nyerhető zsírsavak, detergensek, gyertyák; ezen belül C11B – zsírok, zsírszerű anyagok (pl. lanolin), zsíros olajok és viaszok előállítása, pl. nyersanyagokból sajtolással vagy hulladékanyagokból extrakcióval, finomítása és tartósítása; illóolajok; illatszerek; C11C – zsírsavak, amelyeket zsírokból, olajokból vagy viaszokból nyernek; gyertyák; zsírok, olajok vagy zsírsavak, amelyeket zsírok, olajok vagy zsírsavak kémiai módosításával nyernek; C11D – mosószer kompozíciók; hatóanyagok önmagukban történő felhasználása, mosószerként; szappan vagy szappangyártás; gyantaszappanok; glicerín kinyerése;

6. C12 – biokémia, sör, szeszes italok, bor, eset, mikrobiológia, enzimológia, mutációs vagy genetikai technika; ezen belül C12C – sörfőzés; C12F – erjesztett oldatok melléktermékeinek kinyerése; szesz denaturálása és denaturált szesz; C12G – bor; egyéb szeszes italok; ezek előállítása; C12H – pasztörözés, sterilizálás, tartósítás, tisztítás, derítés, szeszes italok érlelése vagy azokból alkohol eltávolítása; C12J – ecet; ennek előállítása; C12L – szurkoló vagy szurokeltávolító gépek; pincészeti eszközök; C12M – enzimológiai vagy mikrobiológiai célú készülékek; C12N – mikroorganizmusok vagy enzimek; ezek kompozíciói; mikroorganizmusok vagy szövetek szaporítása, tartósítása vagy fenntartása; mutációs és genetikai technika; tápközegek; C12P – kémiai vegyületek vagy keverékek szintézisére, valamint racém keverékekből optikai izomerek elkülönítésére szolgáló fermentációs vagy enzimet alkalmazó eljárások; C12Q – enzimekkel vagy mikroorganizmusokkal kapcsolatos mérő- vagy vizsgálóeljárások; ezekhez készítmények vagy vizsgálópapírok; ilyen készítmények előállítására szolgáló eljárások; állapotfüggő szabályozás

mikrobiológiai vagy enzimológiai eljárásokban; C12R – a C12C-C12Q alosztályokhoz kapcsolódó, mikroorganizmusokra vonatkozó indexelő rendszer;

7. C13 – cukoripar; ezen belül C13B – szacharóz előállítása; külön erre kialakított berendezések; C13K – szacharidok, kivéve szacharóz, természetes forrásból vagy természetben előforduló di-, oligo- vagy poliszacharidok hidrolízise útján előállítva;

8. C14 – nyersbőrök, irhák, szőrmék, készbőrök; ezen belül C14B –nyersbőrök, irhák vagy kikészített bőrök mechanikai kezelése vagy feldolgozása általában; szőrmenyíró gépek; bélhasító gépek; C14C – nyersbőrök, irhák vagy készbőrök kezelése vegyszerekkel, enzimekkel vagy mikroorganizmusokkal, pl. cserzés, impregnálás vagy kikészítés; erre szolgáló berendezések; cserzőanyagok;

D szekció - textil- és papíripar, ezen belül

1. D01 – természetes, vagy mesterségesen előállított cérnák vagy elemi szálak, fonás; ezen belül D01B – természetes rostos vagy szálás anyagok mechanikai kezelése rostok vagy szálak kinyerésére, például fonás céljára;

2. D21 – papírgyártás, cellulóz-előállítás; ezen belül D21F – papírgyártó gépek; eljárások papír előállítására ezeken; D21G – kalanderek; a papírgyártó gépek tartozékai; D21H – pépkompozíciók; mindazok készítése, melyek nem tartoznak a D21C, D21D alosztályokba; papír impregnálása vagy bevonása; kész papír olyan kezelése, mely nem tartozik a B31 osztályba vagy a D21G alosztályba; másutt nem szereplő papír; D21J – rostlemezek; tárgyak előállítása cellulózszuszpenziókból vagy papírmassából;

E szekció – helyhez kötött létesítmények; ezen belül

1. E21 – talaj- vagy sziklafúrás, bányászat; ezen belül E21B – föld- vagy sziklafúrás; olaj, gáz, víz, oldható vagy olvasztható anyagok, vagy ásványiszap nyerése kutakból; E21C – bányászat vagy kőbányászat; E21D – aknák; alagutak; galériák; nagy föld alatti kamrák; E21F – biztonsági berendezések, szállítás, tömedékelés, mentés, szellőzés vagy víztelenítés bányákban vagy alagutakban;

F' szekció – gépészet, világítás, fűtés, fegyverek, robbantás; ezen belül

1. F26–szárítás; ezen belül F26B – szilárd anyagok vagy tárgyak szárítása a bennük lévő folyadék eltávolításával.

A védjegyek kutatásánál számításba vett áruosztályok a következők voltak:

29 – Hús, hal-, baromfi- és vadhús; húskivonatok; tartósított, fagyasztott, szárított és főzött gyümölcsök és zöldségek; zselék, lekvárok (dzsemek), kompótok; tojások; tej és tejtermékek; étkezési olajok és zsírok.

30 – Kávé, tea, kakaó és kávépótló szerek; rizs; tápióka és szágó; lisztek és más gabonakészítmények; kenyér, péksütemények és cukrászsütemények; fagyaltok; cukor, méz, melaszszirup; élesztő, sütőporok; só; mustár; ecet, fűszeres mártások; fűszerek; jég.

31 – Nyers és feldolgozatlan mezőgazdasági, akvakultúrás, kertészeti és erdészeti termékek; nyers és feldolgozatlan magok és vetőmagok; friss gyümölcsök és zöldségek, friss fűszernövények; élő növények és virágok; hagymák, palánták és magok ültetéshez; élő állatok; táplálékok és italok állatoknak; maláta.

32 – Sörök; ásványvizek és szénsavas vizek és egyéb alkoholmentes italok; gyümölcsitalok és gyümölcslevek; szörpök és más készítmények italokhoz.

33 – Alkoholtartalmú italok (a sörök kivételével).

34 – Dohány; dohányzási cikkek; gyufák.

Irodalom

- [1] Peter F. Drucker: Innovation and entrepreneurship: Practice and principles, 1985, HarperCollins Publishers Inc., New York
- [2] 2014. évi LXXVI. törvény a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról; 3. §
- [3] <http://classifications.mszh.hu/ipc/> [Megtekintés: 13-Apr-2017]
- [4] <http://classifications.sztnh.gov.hu/nice/> [Megtekintés: 13-Apr-2017]
- [5] 1995. évi XXXIII. tv. a találmányok szabadalmi oltalmáról, 5/A §.
- [6] http://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2006/03/article_0006.html [Megtekintés: 16-Apr-2017]
- [7] 1995. évi XXXIII. tv. a találmányok szabadalmi oltalmáról, 106. § (1) bek.
- [8] 1995. évi XXXIII. tv. a találmányok szabadalmi oltalmáról, 106. § (2) bek.
- [9] 1995. évi XXXIII. tv. a találmányok szabadalmi oltalmáról, 105. §
- [10] 1995. évi XXXIII. tv. a találmányok szabadalmi oltalmáról, 111. § (2) bek.
- [11] 1997. évi XI. tv. a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 1. § (1)-(2) bek.
- [12] 207/2009/EK rendelet az európai uniós védjegyről
- [13] 1970. évi 18. törvényerejű rendelet az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált, illetve létrehozott szövegének kihirdetéséről
- [14] 1973. évi 29. törvényerejű rendelet egyes iparjogvédelmi uniós megállapodások kihirdetéséről; 1999. évi LXXXIII. törvény a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodáshoz kapcsolódó 1989. évi Jegyzőkönyv kihirdetéséről
- [15] 1997. évi XI. tv. a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 101. § (1) bek.
- [16] 1997. évi XI. tv. a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 96. § (1) bek.
- [17] 1997. évi XI. tv. a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 103. § (1) bek.
- [18] 1997. évi XI. tv. a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 103. § (2) bek.
- [19] 1997. évi XI. tv. a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 103. § (3) bek.
- [20] 1994. évi I. tv.
- [21] <http://epub.hpo.hu/e-kutatas/?lang=HU> [Megtekintés: 13-Apr-2017]
- [22] http://www.ksh.hu/thm/1/indi1_3_1.html [Megtekintés: 13-Apr-2017]
- [23] Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés
- [24] A szabadalmi törvény 70. § (1) bekezdése értelmében a szabadalmi bejelentést annak bejelentési időpontjától számított 18 hónap elteltével kell közzétenni.
- [25] Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés
- [26] Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés
- [27] Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés
- [28] Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés
- [29] Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés
- [30] Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés
- [31] Az E-Kutatás adatai alapján saját szerkesztés